

FOOD INDUSTRY COMPETITIVENESS OF UKRAINE UNDER EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES

*E. V. Gubar, Ph.D (Econ.), Zaporizhzhja National Technical University,
elena-gubar@mail.ru*

Research methodology. In the research the following methods are used: abstraction method is used to consider the competitiveness of both fact and record of a particular industry; analysis and synthesis methods are used for the study of the development prospects of the food industry; statistical methods are used for determining the competitive product groups of food industry; matrix method is applied for formation of the portfolio of food industry commodity groups.

Results. The concept of «the food industry competitiveness» is generalized. The expediency of using matrix techniques for potentially competitive product groups of food industry in the global market is grounded. The classification of product groups in terms of food competition is proposed. The prospects and opportunities for the development of the food industry competitiveness of Ukraine under integration processes are analyzed.

Novelty. The food industry competitiveness in Ukraine is analyzed and the prospects in terms of European integration are determined.

Practical value. Results of scientific research will be useful for economic actors operating in the context of European integration.

Keywords: competitiveness, food industry, competitiveness of food industry, evaluation, matrix method, European integration.

Literature

1. Оцінка впливу Угоди про асоціацію / ЗВТ між Україною та ЄС на економіку України : наукова доповідь [Електронний ресурс] / за ред. акад. НАН України В.М.Гейця, чл.-кор. НААН України, д-ра екон. наук Т. О. Осташко, чл.-кор. НАН України, д-ра екон. наук Л. В. Шинкарук ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2014. – 102 с. – Режим доступу до даних: http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2013/06/N_dop_Ostashko14.pdf

Otsinka vplyvu Ugody pro asotsiatsiu / ZVT mizh Ukrainoiu ta ES na ekonomiku Ukrayny: naukova dopovid [Assessing the impact of AA / FTA between Ukraine and the EU on Ukraine's economy] [electronic resource] / za red. akad. NAN Ukrayny V. M. Geyjtsya, chl.-kor. NAAN Ukrayny, d-ra ekon. nauk T. O. Ostashko, chl.-kor. NAN Ukrayny, d-ra ekon. nauk L. V. Shynkaruk ; NAS of Ukraine, GI «Institute of Economics and forecasting of NAS of Ukraine». – K., 2014. – 102 p. – Access mode to the data : http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2013/06/N_dop_Ostashko14.pdf

2. Зінчук Т. О. Європейська інтеграція: проблеми адаптації аграрного сектора економіки України: моногр. / Т. О. Зінчук. – Житомир : ДВНЗ «Держ. агроекол. ун-т», 2008. – 384 с.

Zinchuk T. O. Yevropeyska integratsiia: problemy adaptatsii agrarnogo sektora ekonomiky Ukrayny : monogr. [European integration: adaptation problems of the agricultural sector Ukraine] / T. O. Zinchuk. – Zhytomyr : DVNZ «Derzh. agroekol. un-t», 2008. – 384 p.

3. Школьний О. До проблеми формування Україною конкурентної стратегії експортноорієнтованих галузей АПК / О. Школьний // Економіка України. – 2003. – № 5. – С. 54–59.

Shkolnyy O. *Do problemy formuvannia Ukrainoi konkurentnoi strategii eksportoorientovanykh galuzey APK* [The formation problem of Ukraine competitive strategy of export-oriented industries agroindustrial sector] / O. Shkolnyy // Ekonomika Ukrayny. – 2003. – № 5. – P. 54–59.

4. Pay B. B. Конкурентоспособность агропродовольственных систем: возможности и факторы роста / B. B. Pay // Проблемы прогнозирования. – 2007. – № 2. – С. 32–44.

Rau V. V. *Konkurentosposobnost agroprodovolstvennykh sistem: vozmozhnosti i faktory rosta* [The competitiveness of agrifood systems: opportunities and growth factors] / V. V. Rau // Problemy prognozirovaniia. – 2007. – № 2. – P. 32–44.

5. Papageorgiou A. Sustainable development as a solution to agricultural competitiveness: the case of Greece in the era of European integration / Journal of Central European Agriculture. – 2012. – 13(3). – P. 458–474.

Papageorgiou A. *Sustainable development as a solution to agricultural competitiveness: the case of Greece in the era of European integration* / Journal of Central European Agriculture. – 2012. – 13(3). – P. 458–474.

6. Транченко О. М. Оцінка галузевої конкурентоспроможності (на прикладі агропромислового комплексу) [Електронний ресурс] / О. М. Транченко. – Режим доступу до даних : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecchado_2013_9-10\(2\)_3.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecchado_2013_9-10(2)_3.pdf)

Tranchenko O. M. *Otsinka galuzevoi konkurentospromozhnosti (na prykladi agropromyslovogo kompleksu)* [Assessment of Industrial Competitiveness (for example agriculture)] [electronic resource] / O. M. Tranchenko. – Access mode to the data : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecchado_2013_9-10\(2\)_3.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecchado_2013_9-10(2)_3.pdf).

7. Песковский П. А. Методы измерения специализации международной торговли агропродовольственной продукции / П. А. Песковский // Методичні основи сучасного дослідження в аграрній економіці: матеріали міжнар. наук.-теорет. конф., 3–5 берез. 2005 р.: в 3–х ч. – Житомир : Вид-во «Держ. агроекол. ун-т», 2005. – Ч. 2. – С. 7–11.

Peskovskiy P. A. *Metody izmereniya spetsializatsii mezhdunarodnoy torgovli agroprodovolstvennoy produktseiy* [Methods for measuring the specialization of international trade agri-food products] / P. A. Peskovskiy // Metodichni osnovy suchasnogo doslidzhennia v agrarniy ekonomitsi: materialy mizhnar. nauk.-teoret. konf., 3–5 berez. 2005 r.: v 3–h ch. –

Zhitomir : Vyd-vo «Derzh. agroekol. un-t», 2005. – Ch. 2. – P. 7–11.

8. Шевченко М. М. Систематизация сучасних методів оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємств промислових галузей / М. М. Шевченко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – Харків : УкрДАЗТ, 2004. – вип. 5–6. – С. 111–116.

Shevchenko M. M. *Systematyzatsiia suchasnykh metodiv otsinky mizhnarodnoi konkurentospromozhnosti pidprijemstv promyslovykh galuzey* [Systematics modern methods for assessing the international competitiveness of enterprises industries] / M. M. Shevchenko // Visnik ekonomiky transportu i promyslovosti. – Harkiv : UkrDAZT, 2004. – vyp. 5–6. – P. 111–116.

9. Шорохов В. П. Оценка конкурентоспособности региона / В. П. Шорохов, Д. Н. Колькин // Проблемы прогнозирования. – 2007. – № 1. – С. 92–100.

Shorokhov V. P. *Otsenka konkurentospobnosti regiona* [Evaluation of regional competitiveness] / V. P. Shorokhov, D. N. Kolkin // Problemy prognozirovaniya. – 2007. – № 1. – P. 92–100.

10. Статистичний збірник «Зовнішня торгівля України товарами та послугами» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Statystychnyy zbirnyk «Zovnishnia torgivlia Ukrayny tovaramy ta poslugamy» [Statistical Yearbook «Ukraine's foreign trade in goods and services】 [electronic resource]. – Access mode to the data : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

11. Пономаренко Є. В. Методичний підхід до оцінки конкурентоспроможності галузей машинобудування України [Електронний ресурс] / Є. В. Пономаренко. – Режим доступу : http://www.problecon.com/pdf/2011/3_0/39_41.pdf

Ponomarenko E. V. *Metodychnyy pidkhid do otsinky konkurentospromozhnosti galuzey mashynobuduvannia Ukrayny* [The methodical approach to assessing competitiveness engineering industries Ukraine] [electronic resource] / E. V. Ponomarenko. – Access mode to the data : http://www.problecon.com/pdf/2011/3_0/39_41.pdf

12. Чорний В. В. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності залізниць на ринку вантажних перевезень [Електронний ресурс] / В. В. Чорний. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1531>

Chornyy V. V. *Metodychni pidkhody do otsinky konkurentospromozhnosti zaliznyts na rynku vantazhnykh perevezen* [Methodological approaches to assessing the competitiveness of railways in the freight market] / V. V. Chornyy. – Access mode to the data : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1531>.

13. Андрушкевич М. Систематизація методичних підходів до оцінювання конкурентоспроможності підприємств на засадах маркетинг-логістичного забезпечення / М. Андрушкевич. – Режим доступу : http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_6_4/028-032.pdf.

Andrushkevych M. *Systematyzatsiia metodichnykh pidkhodiv do otsiniuvannia konkurentospromozhnosti pidpryemstv na zasadakh marketing-logistchnogo zabezpechennia* [Organizing methodological approaches to the assessment of the competitiveness of enterprises on the basis of marketing logistics] / M. Andrushkevych. – Access mode to the data : http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_6_4/028-032.pdf.

14. Оцінка перспектив та можливостей для агропромислового комплексу України внаслідок підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом: аналіт. запис. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1633/>

Otsinka perspektyv ta mozhlyvostey dla agropromyslovogo kompleksu Ukrayny vnaslidok pidpysannia Ugody pro asotsiatsiu mizh Ukrainoiu ta Jevropeyskym Soiuzom: analit. zapys. [Estimation of prospects and opportunities for agriculture Ukraine as a result of the Association Agreement between Ukraine and the European Union] [electronic resource]. – Access mode to the data : <http://www.niss.gov.ua/articles/1633/>.

15. Вплив створення поглибленої та всеохоплюючої ЗВТ між ЄС та Україною на торгівлю сільськогосподарськими товарами [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ier.com.ua/files/publications/News/2013/PolPap_01–2013_DCFTA_ukr.pdf

Vplyv stvorennya poglyblenoi ta vseokhopliuchoi ZVT mizh JeS ta Ukrainoiu na torgivliu silskogospodarskymi tovaramy [The impact of a deep and comprehensive free trade area between the EU and Ukraine on trade in agricultural products] [electronic resource]. – Access mode to the data: http://www.ier.com.ua/files/publications/News/2013/PolPap_01–2013_DCFTA_ukr.pdf.